

Sygn. akt I KK 220/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski (przewodniczący)

SSN Andrzej Siuchniński

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (sprawozdawca)

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie Z. W.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, w dniu 27 września 2022 r.,

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.,

kasacji Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 7 czerwca 2021 r., sygn. akt III K 130/21,

**uchyla zaskarżony wyrok łączny w części odnoszącej się do
rozstrzygnięć dotyczących kary łącznej pozbawienia wolności i w
tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w
Poznaniu do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

W komparycji wyroku łącznego z dnia 7 czerwca 2021 r., sygn. akt III K 130/21, dotyczącym Z. W., Sąd Okręgowy w Poznaniu wskazał m.in., że Z. W. został skazany wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 11 kwietnia 2019 r., w sprawie III K [...], za:

„a) przestępstwo z art. 62 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, popełnione 31 marca 2018 r., na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności,

b) przestępstwo z art. 59 ust. 2 i 3 i art. 59 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 § 1 k.k., popełnione w okresie od 8 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

przy czym wskazane wyżej kary połączono wymierzając skazanemu karę łączną roku pozbawienia wolności, a jej wykonanie warunkowo zawieszono na okres 3 lat próby, oddając skazanego w tym czasie pod dozór kuratora sądowego, nadto wymierzono grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych po 40 zł, orzeczono wobec skazanego środek karny w postaci przepadku na rzecz Skarbu Państwa równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z przestępstwa w kwocie 380 zł oraz zobowiązano go do powstrzymania się od używania środków odurzających” (pkt XX części wstępnej wyroku łącznego zaskarżonego kasacją).

Tym samym wyrokiem łącznym Sąd Okręgowy w Poznaniu połączył kary ograniczenia wolności wymierzone skazanemu Z. W. wyrokami Sądu Rejonowego Poznań Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu w sprawach III K 855/18 i III K 1026/18 i wymierzył mu karę łączną 7 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania 20 godzin nieodpłatnej, kontrolowanej pracy w stosunku miesięcznym (pkt 1.a), a także połączył kary pozbawienia wolności wymierzone wyrokami Sądu Rejonowego w Olsztynie w sprawie III K 169/17, Sądu Rejonowego Poznań Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu III K 1026/18 i Sądu Okręgowego w P. III K [...], wymierzając skazanemu karę łączną roku i 9 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 1.b). Ponadto na poczet kary łącznej pozbawienia wolności zaliczono skazanemu następujące okresy:

„a) okres odbywania kary w sprawie Sądu Rejonowego Poznań Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu III K 1026/18 od 10 września 2018 r., godz. 13:50 do 10 września 2018 r., godz. 17:45 oraz od 26 marca 2019 r., godz. 16:20 do 23 czerwca 2019 r., godz. 8:59,

b) okres odbywania kary w sprawie Sądu Rejonowego w Olsztynie III K 169/17 od 27 września 2019 r., godz. 8:00 do 25 marca 2021 r., godz. 8:00”,

i uznano tę karę łączną pozbawienia wolności za wykonaną w całości (pkt 2).

Wyrok łączny zawierał ponadto rozstrzygnięcia w przedmiocie umorzenia postępowania o wydanie wyroku łącznego w pozostałym zakresie (pkt 3) i kosztów procesu (pkt 4).

Powyższy wyrok łączny nie został zaskarżony i uprawomocnił się w dniu 19 czerwca 2021 r. (k. 44v akt III K 130/21).

Kasację w trybie art. 521 § 1 k.p.k. od powyższego prawomocnego wyroku łącznego wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżył go w całości i zarzucił: „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego i materialnego, tj. art. 413 § 1 pkt 4 i 5 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k. oraz art. 85 § 1 k.k. (w brzmieniu obowiązującym od dnia 24 czerwca 2020 r.), polegające na zamieszczeniu w punkcie XX komparycji i objęciu w punkcie 1.b sentencji wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 7 czerwca 2021 r. o sygn. akt III K 130/21 kary jednego roku pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 11 kwietnia 2019 r., wydanym w sprawie o sygn. akt III K [...] pomimo, iż Z. W. nie był skazany tym wyrokiem, co wykluczało możliwość orzeczenia w tym zakresie kary łącznej pozbawienia wolności”. Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku łącznego w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Poznaniu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k., przy czym Sąd Najwyższy, po dokonaniu analizy treści zarzutu kasacji i jej uzasadnienia uznał, że wbrew wskazaniu przez Prokuratora Generalnego kierunku kasacji „na niekorzyść” skazanego, jest ona w istocie wniesiona na korzyść Z. W. Takie ustalenie kierunku kasacji pozwoliło na jej rozpoznanie pomimo wykonania kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej zaskarżonym wyrokiem łącznym.

Jak trafnie wskazał Prokurator Generalny w uzasadnieniu kasacji, powołując się na stanowisko doktrynalne, w części wstępnej wyroku łącznego (tzw. komparycji) powinny być opisane w prawidłowy sposób wszystkie skazania, które stanowiły przedmiot rozstrzygnięcia (art. 413 § 1 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k.). W tej części wyroku powinno się zatem wymienić: daty wydania wyroków objętych

postępowaniem o wydanie wyroku łącznego, sygnatury tych postępowań, daty przypisanych przestępstw, podstawy prawne skazania i wymierzone za nie kary jednostkowe, a także kary łączne, gdy zostały orzeczone (zob. K. Eichstaedt, [w:] *Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany*, red. D. Świecki, LEX/el 2022, t. 27 do art. 413).

Rację ma również skarżący, iż Sąd Okręgowy w Poznaniu, wydając zaskarżony kasacją wyrok łączny, bezpodstawnie objął węzłem kary łącznej karę roku pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 11 kwietnia 2019 r., wydanym w sprawie o sygn. akt III K [...] (wskazany w punkcie XX części wstępnej niniejszego wyroku łącznego). Jak wynika z informacji o osobie skazanego z Krajowego Rejestru Karnego, którą dysponował Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie o wyrok łączny (k. 14-15 akt III K 130/21), jak i przede wszystkim z treści wyroku wydanego w sprawie III K [...] Sądu Okręgowego w P. (k. 730-737 akt III K [...]), Z. W. nie występował w tej sprawie jako oskarżony oraz nie był skazany ww. wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2019 r. Toteż kara wskazana w punkcie XX części wstępnej zaskarżonego kasacją wyroku łącznego nie mogła być brana pod uwagę przy wymierzaniu kary łącznej określonej w punkcie 1.b tego wyroku łącznego.

W tej sytuacji za rażące naruszenie art. 413 § 1 pkt 4 i 5 k.p.k. uznać należy ujęcie w punkcie XX komparycji wyroku łącznego i w punkcie 1.b sentencji tego wyroku skazania Z. W. wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 11 kwietnia 2019 r. o sygn. akt III K [...]. Doprowadziło to do rażącej obrazu art. 85 § 1 k.k., polegającej na wydaniu wyroku łącznego łączącego karę z wyroku nie dotyczącego skazanego. Takie postąpienie niewątpliwie mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, bowiem ostatecznie wymiar kary łącznej został ukształtowany przy uwzględnieniu rozstrzygnięć zawartych w wyroku nie dotyczącym skazanego. Jedynie jako argument o charakterze wspomagającym trzeba podkreślić, że Sąd Najwyższy w analogicznych sytuacjach stwierdzał już zasadność kasacji i uchylał wyroki łączne łączące kary orzeczone wyrokami nie dotyczącymi skazanego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2017 r, sygn. V KK 422/16).

Pomimo wniosku zawartego w kasacji o uchylenie zaskarżonego wyroku łącznego w całości, Sąd Najwyższy uchylił ten wyrok jedynie w zakresie

rozstrzygnięć dotyczących kary łącznej pozbawienia wolności, bowiem zarzut kasacyjny dotyczył tylko tej kary łącznej. Prokurator Generalny w kasacji nie zakwestionował wyroku łącznego w zakresie orzeczonej w nim kary łącznej ograniczenia wolności.

Przeprowadzając postępowanie ponownie we wskazanym w wyroku zakresie, Sąd rozpoznający sprawę dokładnie określi jakimi wyrokami Z. W. został skazany, jakie kary zostały mu wymierzone i, po stwierdzeniu ziszczenia się ku temu przesłanek, wyda wyrok łączny odpowiadający przepisom prawa materialnego i procesowego.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w sentencji.

[as]